

**UCHWAŁA NR XXIX/220/2020
RADY GMINY MIEDŹNA**

z dnia 22 grudnia 2020 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Miedźna na lata 2021-2023

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.713 t. j. ze zm.), art. 176 pkt.1 oraz art.179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2020.821 t. j.)

Rada Gminy Miedźna uchwala

§ 1. Przyjąć Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miedźna na lata 2021-2023, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedźna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Przewodniczący Rady Gminy
Miedźna

Andrzej Kempny

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY W GMINIE MIEDŹNA NA LATA 2021-2023

1. Wprowadzenie

Rodzina jest podstawową komórką życia społecznego jak również naturalnym środowiskiem rozwoju człowieka. W niej wychowuje i kształtuje się młody człowiek. W rodzinie realizowane są określone zasady, które pozwalają budować prawidłowe relacje społeczne. Rodzina funkcjonująca prawidłowo daje jej członkom poczucie bezpieczeństwa, wzmacnia ich rozwój osobisty, przekazując mu swój system wartości i tradycje rodzinne. Relacja w rodzinie ma kluczowe znaczenie dla życia i prawidłowego rozwoju dziecka.

Budowanie dobrych relacji i więzi rodzinnych ma wpływ na ochronę dzieci i młodzieży przed podejmowaniem ryzykownych zachowań. W momencie wystąpienia trudności w rodzinie Państwo ma obowiązek zapewnić dziecku specjalną ochronę i pomoc w przezwyciężaniu zaistniałej sytuacji. Państwo realizuje swoje funkcje i udziela wsparcia poprzez instytucje pomocy społecznej działające na terenie Gminy.

Program Wspierania Rodziny w Gminie Miedźna na lata 2021 - 2023 wskazuje działania ukierunkowane na wspieranie rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze jak również działania profilaktyczne i prorodzinne, których celem jest zapobieganie marginalizacji oraz społecznemu wykluczeniu. Ideą w tworzeniu Programu jest przekonanie, że rodzina jest najważniejszą komórką społeczną, należy ją wzmacniać i promować. Jeżeli w rodzinach pojawiające się problemy przewyższają możliwość ich rozwiązania we własnym zakresie, przy wykorzystaniu własnych środków oraz zasobów, pojawia się konieczność wsparcia z zewnątrz. Należy wtedy dołożyć wszelkich starań, aby takie rodziny uzyskały profesjonalną pomoc tak, aby w przyszłości same mogły funkcjonować bez konieczności wsparcia różnych instytucji.

Niniejszy program został opracowany w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821), dalej zwane "ustawa". Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy do zadań własnych gminy należy między innymi opracowanie 3 letnich programów wspierania rodziny, których głównym założeniem jest stworzenie spójnego systemu wspierania rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienia pomocy w opiece i wychowywaniu dzieci. Obowiązek ten realizowany jest przy współpracy i współdziałaniu odpowiednich służb społecznych, organizacji pozarządowych, kościołów oraz związków wyznaniowych.

2. Podstawy prawne Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2020 r. poz. 821),
2. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 1876),
3. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020r. poz. 218),
5. Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2020r. poz. 1111 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2020 r. poz. 808 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 11 lutego o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2019r. poz. 2407 z późn. zm.),
8. Ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz.U. z 2020r. poz. 326 z późn. zm.),

9. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz.U. z 2020 r. poz. 1329),

10. Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1348),

11. Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30.05.2018 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu "Dobry start" (Dz.U. z 2018 r. poz. 1061 z późn. zm.),

12. Uchwała Nr XXXIV/1832017 Rady Gminy Miedźna z dnia 14 lutego 2017r. w sprawie przyjęcia strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miedźna na lata 2017-2026.

3. Zakres Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 jest skierowany do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Miedźna. Celem Programu jest stworzenie podstaw do działań profilaktycznych i osłonowych tak, aby zapobiegać marginalizacji i społecznemu wykluczeniu rodzin. Świadczenie wsparcia dla rodzin potrzebujących pomocy, szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym ma dać poczucie bezpieczeństwa oraz gwarancje wsparcia instytucjonalnego. Każdy potrzebujący członek takiej rodziny powinien mieć zapewnione wsparcie i mieć oparcie, że może je otrzymać w instytucjach do tego celu powołanych.

Program ten kładzie nacisk na potrzebę wspierania rodzin, które m.in. przeżywają trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz pomocy w przewyżnianiu problemów opiekuńczo – wychowawczych, jak również ubóstwa bądź zagrożenia umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej oraz rodzin, którym zostały odebrane albo ograniczone prawa rodzicielskie.

4. Charakterystyka społeczno-demograficzna Gminy Miedźna

Gmina Miedźna położona jest w powiecie pszczyńskim, w południowo – wschodniej części województwa śląskiego. Obejmuje 6 miejscowości: Frydek, Gilowic, Grzawę, Miedźną, Górę oraz największą z nich Wolę. Obszarem zainteresowania jest sytuacja rodzin, a szczególnie rodzin przeżywających problemy opiekuńczo – wychowawcze na terenie Gminy Miedźna.

Tabela 1. Liczba mieszkańców w podziale na dorosłych i dzieci w latach 2018 - 2019

Rok	Liczba mieszkańców	Liczba dzieci	% dzieci w stosunku do mieszkańców
2018	15 740	3 295	21
2019	15 564	3 302	21

Źródło: informacja Urząd Gminy Miedźna

Rodzina jest najbardziej stabilnym dla dziecka punktem odniesienia oraz źródłem zaspokajania jego potrzeb zarówno w sferze psychicznej, jak i materialno – bytowej. Rodzina funkcjonalna, konsekwentnie i z powodzeniem wypełniająca swoje zadania stanowi dla swoich członków, a przede wszystkim dla dzieci, źródło poczucia bezpieczeństwa i własnej wartości. Istotnym zadaniem rodzica jest zapewnienie dziecku opieki, wychowania, a także zbudowania mocnych i zdrowych więzi rodzinnych. Jednak nie każda rodzina posiada umiejętności pozwalające sprostać wszystkim zadaniom. Trudności rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych najczęściej wynikają z uwarunkowań wewnątrzrodzinnych, a także pozarodzinnych, co w konsekwencji prowadzi do sytuacji kryzysowych, których nie są w stanie rozwiązać we własnym zakresie.

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przewyżnianie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Istotnym elementem wspierania rodziny jest udzielanie oraz zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno – bytowej.

Gmina Miedźna realizuje zadania o charakterze obligatoryjnym lub fakultatywnym. Na ich realizację środki pochodzą z budżetu państwa i przekazywane są w formie dotacji lub pochodzą z budżetu Gminy.

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedźnej z/s w Woli objął pomocą ogółem 213 rodzin, a 315 osób. Liczba rodzin korzystający z pomocy społecznej w roku:

- 2017 – 282 rodziny

- 2018 – 232 rodziny
- 2019 – 213 rodzin.

Z roku na rok liczba rodzin, którym GOPS udziela wsparcia z pomocy społecznej sukcesywnie spada. Wzrost płacy minimalnej oraz wprowadzenie świadczeń wychowawczych +500 spowodowało, że wiele rodzin jest w lepszej sytuacji finansowej. Widoczny natomiast jest wzrost w zakresie prowadzonej pracy socjalnej, w roku 2017r. pracą socjalną było objętych 55 rodzin, w roku 2018 – 67 rodzin, natomiast w roku 2019r. aż 124 rodziny były objęte wsparciem socjalnym. Z punktu ochrony rodziny to cieszy, gdyż widać w społeczeństwie zaufanie do instytucji jaką jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej i inne jednostki gminy.

Wśród ogólnej liczby rodzin objętych wsparciem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznej z/s w Woli istotny odsetek stanowią rodziny borykające się z problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Głównymi przesłankami do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w analizowanym okresie były:

1. Bezrobocie
2. Długotrwała lub ciężka choroba
3. Niepełnosprawność
4. Potrzeba ochrony macierzyństwa
5. Bezradność w zakresie opiekuńczo-wychowawczym i prowadzeniu gosp. domowego
6. Bezdomność
7. Alkoholizm

Rodzinom, które mają trudności w wypełnianiu ról społecznych może zostać przydzielony asystent rodziny.

Asystent rodziny, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej to specjalista, który przydzielany jest rodzinie, gdy ta napotyka trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych. Szczegółowy zakres działań asystenta rodziny reguluje Ustawa o wspieraniu rodziny z dnia 9 czerwca 2011r.

Współpraca z asystentem odbywa się za zgodą rodziny i przy aktywnym jej udziale lub zgodnie z postanowieniem sądu. Pierwszy kontakt asystenta z rodziną następuje w obecności pracownika socjalnego. To pracownik socjalny wprowadza asystenta, rozmawia z rodziną o potrzebie i korzyściach współpracy z asystentem rodziny. Asystent rodziny wspólnie z rodziną określa sposób wyjścia z trudnej sytuacji życiowej. Ustala mocne strony rodziny oraz rodzaj i kolejność podejmowanych działań. Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę.

Głównym celem asystentury rodzinnej jest podniesienie poziomu umiejętności opiekuńczo – wychowawczych, prowadzenia gospodarstwa domowego, radzenia z sytuacjami dnia codziennego rodziców lub opiekunów dzieci. Efektem powinno być odzyskanie przez osoby przyjmujące pomoc kontroli nad własnym życiem, która pozwoli im być samodzielnym oraz tak wypełniać role rodzica, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i rozwojowi dzieci. Asystent pracując z rodzinami podejmuje wiele różnorodnych działań. Wśród nich można wyróżnić: pomoc w dotarciu do świadczących pomoc specjalistyczną w formie konsultacji, poradnictwa, mediacji lub terapii, utrzymywanie stałego kontaktu z klientem, towarzyszenie mu w codziennym funkcjonowaniu. Ponadto, udzielanie wsparcia w sytuacjach tego wymagających oraz interweniowania, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie konkretnej osoby lub jej rodziny.

Równocześnie asystent rodziny powinien współpracować z wieloma instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodzin, w tym z pracownikami socjalnymi, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Raciborzu, placówkami oświatowymi czy sądami - poprzez kuratorów zawodowych i społecznych. Zatem aktywność asystenta rodziny można podzielić na dwa obszary zadaniowe. Pierwszym jest bezpośredni kontakt z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w innym miejscu wskazanym przez rodzinę (jej członków). Drugim natomiast jest szeroko zakrojona współpraca asystenta z osobami i instytucjami zaangażowanymi w sprawy rodziny.

**Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny w Gminie Miedźna
w latach 2019 – 2020.**

Rok	2019	01.XII. 2020
Liczba osób objętych wsparciem	28	36
Liczba rodzin	10	10
Liczba dzieci w rodzinach	19	23

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedźnej z/s w Woli

Ponadto, funkcja asystenta rodziny jest również wprowadzana w momencie realizacji Ustawy „Za życiem” - ustawa ta została wprowadzona dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. Celem ustawy jest uregulowanie w sposób wsparcia dla kobiet w ciąży i rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej oraz w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu. Od stycznia 2017r. został poszerzony zakres pracy asystenta rodziny o zadania mające na celu kompleksowe wsparcie instrumentalne, informacyjne, emocjonalne wynikające z w/w ustawy.

W przypadkach, gdy rodzina nie radzi sobie ze sprawowaniem funkcji opiekuńczo – wychowawczych wobec dzieci - co ocenia sąd opiekuńczy - zostają one umieszczone w pieczy zastępczej. Rodzice zostają np. trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub prawa te zostają im ograniczone. Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych, zapewnienie dziecku przygotowania do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza ma przede wszystkim zapewnić pracę z rodziną, mającą na celu umożliwienie powrotu dziecka do rodziny lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka, a w przypadku braku możliwości przysposobienia dziecka – opiekę i wychowanie w środowisku zastępczym.

Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej oraz w formie instytucjonalnej.

Formy rodzinnej pieczy zastępczej - rodzina zastępcza (spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna) oraz rodzinny dom dziecka. Podstawą umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jest prawomocne orzeczenie sądu. W przypadku konieczności, na wniosek lub za zgodą rodziców dziecka, możliwe jest umieszczenie dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy zawartej między rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, a starostą właściwym ze względu na miejsce zamieszkania tej rodziny lub miejsce prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która ją osiągnęła w okresie pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej za zgodą, odpowiednio, rodziny zastępczej, prowadzącego rodzinny dom dziecka albo dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli się uczy.

Gmina Miedźna zgodnie z art. 176 ust. 5 oraz art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej zobowiązana jest do ponoszenia częściowych wydatków z tytułu umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej współfinansuje pobyt tego dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,

- 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Koszty poniesione za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

	2018	2019
Opłaty gminy za pobyt dzieci w pieczy zastępczej	268.590,93 zł	252.186,61zł

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Miedznej z/s w Woli

Działania wspierające wobec rodzin przeżywających trudności – rodzin dotkniętych przemocą bądź zagrożonym wystąpieniem przemocy podejmuje Zespół Interdyscyplinarny Miedzna oraz powoływane przez niego grupy robocze, bezpośrednio pracujące z rodzinami.

Zespół Interdyscyplinarny działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Został on powołany Uchwałą Nr VI/36/2011 Rady Gminy Miedzna z dnia 22 marca 2011 w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania na terenie Gminy Miedzna.

Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele różnych jednostek, którzy współpracują ze sobą w sposób skoordynowany, w celu skutecznego reagowania na informacje o przemocy w rodzinie. Są to przedstawiciele m.in. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji, Gminnej Komisji ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Placówek Oświatowych, Służby Zdrowia, Sądu Rejonowego oraz organizacji pozarządowych.

Do zadań Zespołu Interdyscyplinarnego należy integrowanie i koordynowanie działań różnych podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zwłaszcza poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc.

Jednocześnie grupy robocze opracowują i realizują plany pomocy przygotowywane indywidualnie zarówno z osobami dotkniętymi przemocą, jak również osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy i rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy oraz prowadzą poradnictwo i interwencje w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Procedurę "Niebieskie Karty" wszczyna się w każdym przypadku, w którym zaistnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Prowadzenie danego postępowania nie ma jednak określonych ram czasowych. Czas pracy z rodziną wynika z jej indywidualnych potrzeb - uzależniony jest od sytuacji całej rodziny i osoby doznającej przemocy, ustalonego indywidualnego planu pomocy oraz zapewnienia zaspokojenia niezbędnych potrzeb – przede wszystkim potrzeby bezpieczeństwa. Wobec powyższego w danym roku kalendarzowym liczba prowadzonych spraw jest różna od ilości wszczętych i przekazanych spraw do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego. W ramach procedury „Niebieskie Karty” wsparciem objęte są nie tylko rodziny posiadające w swej strukturze włącznie osoby dorosłe, ale również rodziny z małoletnimi dziećmi. Analiza danych gromadzonych przez Zespół Interdyscyplinarny dotyczących prowadzonych postępowań w ramach procedury "Niebieskie Karty" pozwala na sformułowanie założenia, że czynnikiem mającym zasadniczy wpływ na występowanie przemocy w rodzinie, różnych zachowań agresywnych, aktów znęcania się nad członkami rodziny jest bardzo często problem alkoholowy. Członkowie grupy roboczej, podejmując współpracę z osobami doświadczającymi przemocy, próbują te osoby zmotywować, aby podjęły konkretne działania, by zaczęły żyć swoim życiem, a nie życiem osoby uzależnionej, często bowiem osobom tym towarzyszy bezradność wobec problemu alkoholowego bliskiej im osoby.

Uzupełnieniem polityki socjalnej Gminy Miedzna są świadczenia rodzinne, świadczenia wychowawcze, fundusz alimentacyjny, które finansowane są w całości z budżetu państwa oraz Karta Dużej Rodziny.

Ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny określa zasady przyznawania członkom rodziny wielodzietnej Karty Dużej Rodziny. Prawo do posiadania Karty przysługuje członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci, bez względu na ich wiek. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest każdemu

członkowi rodziny, także rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka, którzy spełniają warunki określone w/w ustawie.

Za członków rodziny wielodzietnej uznaje się rodzica (rodziców) oraz jego małżonka mających na utrzymaniu co najmniej troje dzieci w wieku do ukończenia 18 roku życia, w przypadku gdy dziecko uczy się w szkole lub szkole wyższej do 25 roku życia. Natomiast bez ograniczeń wiekowych wydaje się Karty dzieciom legitymującym się umiarkowanym lub znacznym stopniem niepełnosprawności. Osobom niepełnosprawnym Karta wydawana jest na czas obowiązywania orzeczenia o niepełnosprawności. Rodzicom oraz małżonkowi rodzica Karta wydawana jest na czas nieokreślony. Karta Dużej Rodziny przyznawana jest na wniosek rodziny wielodzietnej. Wniosek o wydanie Karty może złożyć każdy pełnoletni jej członek. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie.

Świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny oraz świadczenia wychowawcze są udzielane na okresy zasiłkowe (świadczeniowe). Przy świadczeniach uzależnionych od kryterium dochodowego, brane pod uwagę są dochody osiągnięte w roku poprzedzającym okres zasiłkowy (świadczeniowy), jednak z uwzględnieniem dochodu uzyskanego lub utraconego po roku bazowym.

Świadczenia rodzinne - przyznawane są na wniosek uprawnionych osób. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Świadczeniami rodzinnymi są:

- a) zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego - celem tego zasiłku jest częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka,
- b) jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka - celem tzw. „becikowego” jest udzielanie wsparcia rodzinom, które zdecydowały się na posiadanie potomstwa,
- c) zapomoga wypłacana przez gminy, na podstawie art. 22a ustawy, który stanowi, że rada gminy może w drodze uchwały przyznać dodatkowe świadczenie,
- d) świadczenia opiekuńcze: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz świadczenie pielęgnacyjne - wiążą się one z zwiększonymi wydatkami, które powstały w związku z niepełnosprawnością osoby w rodzinie bądź ze względu na podeszły wiek,
- e) świadczenia rodzicielskie - celem tego świadczenia jest zwiększenie pomocy finansowej w związku z urodzeniem dziecka, przyjęciem go na wychowanie bądź objęciem go pieczęcią zastępczą dla tych rodziców, którzy nie mają prawa do zasiłku macierzyńskiego tj. osobom zatrudnionym na podstawie umów cywilnoprawnych, studentom oraz osobom bezrobotnym.

Fundusz alimentacyjny - przyznawany jest na wniosek osób uprawnionych na podstawie obowiązującej od 7 września 2007 roku ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Świadczenia wychowawcze - przyznawane na wniosek osób uprawnionych na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Wnioski składa się w urzędzie gminy lub miasta ze względu na miejsce zamieszkania osób uprawnionych.

Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojenie jego potrzeb życiowych.

Świadczenie Dobry Start - zostało wprowadzone Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 roku. Świadczenie wynosi 300 złotych jednorazowego wsparcia dla uczniów rozpoczynających rok szkolny niezależnie od wysokości osiąganego dochodu.

5. Adresaci programu.

Program Wspierania Rodziny adresowany jest do rodzin zamieszkałych na terenie Gminy Miedźna zwłaszcza rodzin dysfunkcyjnych oraz doświadczających problemów opiekuńczo-wychowawczych z problemem ubóstwa. Rodzin, które na skutek różnych sytuacji życiowych, znalazły się w sytuacjach wymagających udzielania pomocy przez palcówki oraz instytucje, prowadzące działania na rzecz wspierania rodziny.

Program ten kierowany jest w szczególności:

- dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- dla rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi i chorymi przewlekle - dla rodzin wielodzietnych,
- dla rodzin dotkniętych uzależnieniami i przemocą,
- dla rodzin niepełnych,
- rodzin z osobami starszymi, zależnymi wymagającymi pomocy osoby drugiej.

Program przewiduje pracę z rodziną oraz wszelkiego rodzaju formy pomocy mające na celu przede wszystkim zaspokojenie podstawowych potrzeb bytowych rodziny.

6. Zasoby i partnerzy w realizacji programu.

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedznej z/s w Woli
2. Zespół Interdyscyplinarny
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4. Poradnia Uzależnień
5. Ośrodki Zdrowia
6. Placówki oświatowe
7. Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji
8. Gminny Ośrodek Kultury
9. Gminna Biblioteka Publiczna

Partnerzy Programu:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pszczynie
2. Poradnia Pedagogiczno Psychologiczna w Pszczynie
3. Placówki opiekuńczo-wychowawcze
4. Sąd Rejonowy – III Wydział Rodzinny i Nieletnich w Pszczynie
5. Komenda Powiatowa Policji w Pszczynie
6. Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej

7. Cele programu, zadania, wskaźniki ich realizacji.

Cele określone w Gminnym Programie Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 powinny opierać się na szansach pojawiających się w otoczeniu rodziny oraz poprzez wykorzystanie poszczególnych instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny, w tym istniejących zasobów wewnętrznych powiatu.

Cel główny: Wspieranie rodzin w wypełnianiu i przywracaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz tworzenie sprzyjających warunków dla jej prawidłowego funkcjonowania.

Cel szczegółowy 1

Poprawa sytuacji materialnej rodzin poprzez wsparcie rodzin w realizowaniu funkcji ekonomicznej i tworzenie warunków umożliwiających zaspokojenie podstawowych potrzeb członków rodziny.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
----------------	-----------------------------------

1. Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji socjalno-bytowej	-liczba rodzin: osób i rodzin objętych pomocą oraz wysokość środków przeznaczonych na poszczególne formy pomocy: -zasilek stały -zasilek okresowy -zasilek celowy -zasiłki rodzinne z dodatkami -zasiłki pielęgnacyjne -świadczenia pielęgnacyjne - świadczenia rodzicielskie - specjalny zasiłek opiekuńczy -jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka -zasilek dla opiekuna -świadczenia wychowawcze 500+ -fundusz alimentacyjny -świadczenie Za życiem
2. Zapewnienie posiłku dzieciom, uczniom i młodzieży oraz objęcie pomocą osób dorosłych, zwłaszcza osób starszych, chorych lub niepełnosprawnych	-liczba dzieci, uczniów i młodzieży korzystających z gorących posiłków w placówkach oświatowych - liczba osób/rodzin korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności -liczba osób starszych, chorych, niepełnosprawnych korzystających ze świadczenia pieniężnego na zakup posiłku lub żywności
3. Objęcie pomocą w formie: stypendiów szkolnych i wyprawek wszystkich dzieci wymagających tej formy pomocy	-liczba przyznanych wyprawek szkolnych - liczba przyznanych stypendiów szkolnych - liczba uczniów otrzymujących jednorazowe świadczenie Dobry Start
4. Współfinansowanie pobytu dzieci skierowanych do pieczy zastępczej	-liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej - liczba dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej -wysokość środków wydatkowanych na pobyt dzieci w pieczy zastępczej (rodzinnej i instytucjonalnej)
5. Zapewnienie opieki osobom starszym oraz osobom zależnym w domach	-liczba osób objętych pomocą w postaci usług opiekuńczych -liczba osób skierowanych do domu pomocy społecznej w danym roku kalendarzowym -liczba osób umieszczonych w domu pomocy społecznej w danym roku kalendarzowym

Cel szczegółowy 2

Sprawny system interwencji kryzysowej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych w rodzinach, w tym w rodzinach wychowujących dzieci.

Zadania	Wskaźniki realizacji zadań
1. Rozwój usług asystentów rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych	- liczba rodzin korzystających ze wsparcia asystentów rodzin
2. Organizacja i finansowanie szkoleń dla asystentów rodzin w celu podnoszenia ich kwalifikacji i kompetencji	-liczba uczestniczących asystentów, -liczba kursów, szkoleń, warsztatów etc.
3. Zapewnienie dostępności do specjalistycznego poradnictwa rodzinnego osobom przeżywającym trudności	-liczba i rodzaj miejsc poradnictwa specjalistycznego -liczba osób i udzielonych porad
4. Tworzenie warunków do działania rodzin wspierających i organizowanie szkoleń dla tych rodzin	-liczba rodzin wspierających -liczba zorganizowanych szkoleń dla rodzin wspierających

5. Działania wspierające Zespołu Interdyscyplinarnego wobec rodzin przeżywających trudności	-liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" -liczba rodzin z dziećmi, objętych procedurą „Niebieskie Karty”
6. Zapewnienie osobom (matkom z dziećmi) bezpiecznego schronienia w przypadku stosowania wobec nich przemocy	-liczba osób dorosłych i dzieci korzystających ze schronienia
7. Zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym (osobom bezdomnym)	-liczba osób skierowanych do schroniska, noclegowni
8. Monitorowanie sytuacji rodzin w procesie wzmacniania lub odzyskiwania zdolności do pełnego funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych	-liczba rodzin objętych pracą socjalną -liczba wizyt monitorujących -liczba zawartych kontraktów socjalnych
9. Współpraca z GKRPA w zakresie motywowania do podjęcia terapii i kierowania na leczenie uzależnień rodziców dzieci ze środowisk zagrożonych kryzysem	-liczba wniosków skierowanych do GKRPA dot. rodzin zagrożonych kryzysem spowodowanym uzależnieniami

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Miedźna na lata 2021-2023 zakłada również realizację innych ważnych zadań, które mogą się pojawić wraz ze zmieniającą się sytuacją społeczno - gospodarczą kraju, województwa lub Gminy. Przyjmuje się możliwość modyfikacji określonych w niniejszym dokumencie celów oraz kierunków działań, wtedy, gdy pojawi się taka potrzeba.

8. Wskaźniki realizacji Programu i przewidywane efekty

Wskaźnikami osiągnięcia zamierzonych celów będzie analiza następujących danych:

1. Liczba rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych
2. Liczba rodzin objętych pracą asystenta rodziny
3. Liczba dzieci korzystająca z posiłków i objętych wsparciem finansowym
4. Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych formach pieczy zastępczej
5. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych
6. Liczba osób wykonujących prace społecznie użyteczne
7. Liczba osób skierowanych do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia
8. Liczba skierowanych wniosków do Sądu o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu
9. Liczba uczniów objętych zajęciami rozwijającymi.

Przewidywane efekty programu:

1. Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2. Podniesienie wiedzy z zakresu uzależnień, ich pokonywania i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
3. Zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
4. Reintegracja rodzin naturalnych poprzez powrót dzieci do rodzin macierzystych.

5. Zwiększenie dostępności rodzin do poradnictwa.
6. Nabycie przez rodziny umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów.
7. Zwiększenie kompetencji społecznych rodziców, w szczególności opiekuńczo-wychowawczych.
8. Wzrost aktywności rodzin w zaangażowanie się w życie społeczne i zawodowe.
9. Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów w rodzinach.
10. Zmniejszenie ilości rodzin i dzieci objętych nadzorem kuratorskim.
11. Spadek liczby rodzin dysfunkcyjnych.
12. Interdyscyplinarne działania służb pomocowych i innych podmiotów pracujących na rzecz dziecka i rodziny.
13. Profesjonalna kadra pracująca z rodziną, podnosząca swoją wiedzę i kompetencje.

9. Monitorowanie programu

Realizacja Programu jest długofalowa. Sprawozdanie z realizacji i osiągniętych efektów będzie integralną częścią sprawozdania rocznego z działalności Ośrodka przedstawianego corocznie Radzie Gminy.

10. Źródła finansowania.

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 odbywać się będzie w ramach środków własnych Gminy Miedźna przeznaczonych na realizację działań na rzecz wsparcia rodzin z problemami opiekuńczo wychowawczymi, dotacji oraz środków pozabudżetowych.

10. Zakończenie.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, a w szczególności życia dzieci. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinom w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości do samodzielnego zmierzenia się z występującymi problemami.

Program, to dokument otwarty, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu. Osiągnięcie zamierzonych celów możliwe będzie dzięki aktywnemu włączeniu się wszystkich podmiotów pracujących z rodziną i dla rodziny.